

Deklaracija umjetničkih festivala o multikulturalnom dijalogu

U današnjem svijetu koji se sve više globalizira i postaje multikulturalan, suočavanje s kulturnim razlikama ogroman je izazov. Migracije i uzastopno proširenje Europske unije rezultiraju neprekidnim kontaktima i razmjenom među Europskim nacijama i kulturama, te je život u multikulturalnome društvu postao norma za milijune ljudi.

Značaj i uloga kulture u procesu Europskih integracija više se ne mogu ignorirati. Unutar ovoga novog socijalnog konteksta, različiti aspekti kulturnoga identiteta kako pojedinca tako i lokalnih zajednica neprekidno su predmet obnove i revizije. U ovome procesu festivali imaju ključnu ulogu, obzirom da predstavljaju idealnu lokaciju na kojoj, u festivalskom ozračju, različita kulturna strujanja i fenomeni blisko povezani s imigracijom i multikulturalnim zajednicama nalaze idealno mjesto gdje se mogu slobodno i mirno izražavati.

Festivali su oduvijek bili moćni promicatelji zaštite osnovnih prava slobode izražavanja, a njihovi su programi bili snažna potpora cirkuliranju ideja i ljudi, stvaranju mirnijeg suživota i promoviranju aktivnoga europskog državljanstva.

Europski umjetnički festivali pokrenuli su vitalne procese cirkuliranja i uočavanja različitih kulturnih strujanja u umjetnostima i kulturama Europe, što je predstavljalo značajan korak ka razvoju interkulturalnih kompetencija. Poštivajući i promičući regionalnu i nacionalnu raznolikost unutar lokalnih sredina, kultura, vrijednosti

i tradicija, festivali su istodobno počeli isticati zajedničku europsku baštinu promovirajući kulturu uzajamne razmjene i poštivanja kulturnih različitosti.

Socijalno ugroženim ljudima, mladima i manjinama koji žive u ovome otvorenijem i kompleksnijem društvu mora se, kao i svima ostalima koji trenutno žive unutar EU, dati mogućnost pristupa aktivnome državljanstvu.

Kulturna raznolikost, interkulturalni dijalog i ekonomski utjecaj kulture postali su najvažnije teme u djelokrugu EU. Odluka Europske unije da 2008. proglasi Europskom godinom interkulturalnoga dijaloga, zadnji je u nizu koraka u dugoročnome planu stvaranja još čvršćeg zajedništva među narodima Europe i davanju mogućnosti svim građanima da aktivno sudjeluju u interkulturalnom dijalogu kako bi se ojačao suživot različitih kulturnih identiteta i vjerovanja, kako bi se istakla njihova zajednička baština, ali kako bi se istodobno priznale i poštivale različitosti individualnih i lokalnih iskustava.

Festivali imaju moćnu ulogu u stvaranju jednog multikulturalnog društva u interkulturalno društvo, što predstavlja strategijski korak u procesu integracije:

■ Festivali, prije svega, **okupljaju široku publiku**. Broj festivalskih posjetitelja neprestano je u porastu, što pokazuje rastuće zanimanje za događanja organizirana unutar festivala.

■ Okupljanje što većeg broja ljudi u svrhu promicanja interkulturalnoga dijaloga predstavlja značajan cilj, jer ukoliko ljudi nemaju nikakvu mogućnost za susretanje ne može niti doći do interkulturalne interakcije među njima.

■ **Umjetnicima** iz cijelog svijeta festivali pružaju mogućnost povećanja i razvoja njihova umjetničkog iskustva, inicirajući na taj način proces uzajamne razmjene umjetničke kvalitete među različitim zemljama. Tako na primjer, programi za rezidentne umjetnike istima omagućavaju život i rad u novim kontekstima te spajanje vlastitog iskustva s lokalnim iskustvom, stvarajući pozitivan i poučan primjer **integracije**.

■ Za razliku od drugih medija, publiku koja posjećuje festivalska događanja ohrabruje se da u njima aktivno sudjeluje. Osmišljeni kao otvorene manifestacije u kojima aktivno sudjeluje što veći broj ljudi, festivali unaprijeduju koncept **sudjelovanja** i promiču **osjećaj pripadanja**, zato što se kroz njih izražava lokalna zajednica, ali se u isto vrijeme oni također obraćaju međunarodnim i europskim temama.

■ Festivali promoviraju **kulturni turizam**. Svake godine milijuni posjetitelja odlučuju nazočiti festivalima u različitim regijama ili

zemljama. Tako dolaze u kontakt s novim i različitim kulturama i stječu znanja o tradicijama i povijesti drugih zemalja.

■ Festivali predstavljaju jedinstveni **izričaj lokalne zajednice**, zato jer su čvrsto ukorijenjeni u lokalno ozračje, ali su također često povezani s nacionalnim i internacionalnim kontekstima. Oni su izazov lokalnim tradicijama – zato jer priznaju kulturološku različitost – ali istodobno stimuliraju inovaciju i cijene zajedničku kulturnu baštinu.

■ Festivali imaju jedinstvenu ulogu u kontekstu **edukacije** tako što promiču kulturu mira i stvaranja razumijevanja i poštovanja među različitim skupinama ljudi. Popratna festivalska događanja, intenzivna uporaba novih tehnologija, planova i aktivnosti osmišljenih posebno za mlade iznimno su korisna oruđa kojima se privlače mladi i komunicira s njima, dijeleći vrijednosti poput poštovanja drugih kultura, te pokrećući edukacione procese na polju interkulturalne razmjene.

■ Popratna i off festivalska događanja omogućuju svim vrstama publike lagan i otvoren pristup kulturnim aktivnostima, privlačeći najrazličitije vrste ljudi i pospješujući proces **socijalnog uključivanja**. Sve se više festivalskih događanja odvija u društvenim ozračjima i na otvorenim pozornicama koje su dostupne gotovo svima, uključujući i socijalno ugrožene osobe te etničke i kulturne manjine.

Festivali i ostali potpisnici ove deklaracije angažiraju se na:

■ Izgradnji efektinoga interkulturalnog dijaloga, uvjereni da takav dijalog predstavlja osnovno oruđe za mirnu interakciju među različitim kulturama, etničkim grupama, religijama, jezicima, vjervanijama i socijalnim skupinama. Takva će interakcija zauzvrat promicati respektabilnu i obogaćujuću razmjenu ideja i pomagati u identificiranju granica koje definiraju pojedince i društva;

■ Podizanju svijesti umjetnika, direktora, suradnika i volontera po pitanju interkulturalnog dijaloga koncipiranoga kao respektabilna i slobodna razmjena među društvima i pojedincima, s ciljem promicanja i održavanja kulturnih različitosti neophodnih za zaštitu ljudskih prava i demokracije;

■ Suprotstavljanju stereotipima, predrasudama, diskriminaciji i neznanju o različitim stranim ili manjinskim kulturama, a obvezuju se promicati interkulturalni dijalog kako u okviru Europske godine tako i u godinama koje slijede angažirajući vlastite kolektivne kreativne resurse i veličajući sudjelovanje kao sponu među ljudima.

■ Distribuiranju dokumenata o Europskoj godini i njezinim osnovnim idejama što većem broju ljudi i stavljanju na vidno mjesto logotipa, brošura i svih materijala koji se odnose na Europsku godinu u svrhu promoviranja njezine suštine i ciljeva.

ARTS FESTIVALS'

Declaration on Intercultural Dialogue

AN INITIATIVE OF THE EUROPEAN FESTIVALS ASSOCIATION

